

torát Čechy a Morava jest procesně vůči Říši cizinou. K tomuto rozhodnutí došel vrchní zemský soud v Litoměřicích správnou interpretací výnosu Vůdce a říšského kancléře z 16. března 1939, nař. o německém soudnictví v Protektorátu Čechy a Morava ze dne 14. dubna 1939 a nař. o právních předpisech Říše pro Protektorát Čechy a Morava ze dne 3. dubna 1939. Podle článku 1. výnosu ze dne 16. března 1939 území Čech a Moravy náleží sice k území Velkoněmecké Říše, avšak z dalších ustanovení tohoto výnosu jasně plyne, že Protektorát Čechy a Morava má zcela zvláštní postavení v poměru k ostatnímu říšskému území. Tomu již nasvědčuje samo označení »Protektorát Čechy a Morava«. Plyne to dále z ustanovení čl. 2, odst. 2 cit. výnosu, podle něhož němečtí obyvatelé Protektorátu jsou státními příslušníky Protektorátu, z čl. 3, že Protektorát jest autonomní, spravuje se sám a výsostná práva obstarává vlastními úředníky, z čl. 4, že hlava autonomní správy Protektorátu Čech a Moravy požívá ochrany a čestných práv hlavy státu. Výnos mluví také o státním prezidentovi a o vládě. Nutno upozorniti ještě na další argumentaci vrchního soudu zemského v Litoměřicích, zejména pak na poukaz na § 23 nař. ze dne 14. dubna 1939, podle něhož toliko německé soudy v Protektorátu a soudy protektorátní navzájem jsou si povinni právní a úřední pomocí, z čehož plyne, že mezi soudy ostatního území Říše velkoněmecké a soudy Protektorátu není žádné bezprostřední právní pomoci, nýbrž jest aplikovati úmluvu o právní pomoci mezi Německou říší a bývalou republikou Československou. Konečně je to § 1 nařízení z 3. dubna 1939, že právní předpisy Říše platí pro Protektorát jen tehdy, když to plyne z jejich obsahu anebo je-li to stanoveno výslovně.

Z právního náhledu, že Protektorát Čechy a Morava jest procesně považovati za cizinu, plynou prakticky významné důsledky, zejména se zřetelem na § 99 jur. normy a korespondující ustanovení § 23 říšskoněmeckého civilního řádu soudního, že na osoby, které nemají bydliště v tuzemsku může býti podána žaloba pro majetkové nároky v území, kde tento zákon platí, u každého soudu, v jehož obvodě se nalézají majetek těchto osob nebo předmět žalobou žádaný (sudiště podle majetku), a dále také na př. se zřetelem k § 106 jur. normy ve spojení s § 77 jur. normy o příslušnosti k projednávání pozůstalosti po našem státním občanu, který zemřel v cizině, a o žalobách proti takové pozůstalosti."

Do kdy musí býti rozhodnuto o daňovém odvolání? Odpočitatelnost útrat právního zastoupení.

»Účetní listy« v čísle 11 ze dne 10. února 1940 upozorňují na dvě důležitá rozhodnutí nejvyššího správního soudu, v úřední sbírce dosud neotištěná:

a) O odvolání daňovém musí býti rozhodnuto do určité doby — rozhodování úřadu po této době.

Podle ustanovení § 334, odst. 5 zák. o přímých daních ve znění zákona č. 226/1936 Sb., jestliže poplatník vyhověl ve lhůtách mu daných, po případech prodloužených všem výzvám, směřujícím k řádnému vyřízení stížných bodů odvolání, je odvolací stolice povinna rozhodnouti o odvolání do 1 roku. Jde-li i o složité případy, jest lhůta dvouletá, o čemž budiž poplatník před uplynutím jednoho roční lhůty zpraven. Nedodrží-li úřad lhůty, má se za to, že jest odvolání plně vyhověno. Nejvyšší správní soud vyslovil: Rozhoduje-li odvolací stolice o odvolání po uplynutí těchto lhůt, je povinna — za okolností po řízení provedeném za součinnosti strany — v rozhodnutí uvést důvody, pro které podle jejího názoru nelze míti za to, že odvolání je plně vyhověno, ve smyslu cit. předpisu. K dodržení těchto lhůt pro rozhodnutí odvolací stolice o odvolání je nutno, aby rozhodnutí o odvolání bylo straně v těchto lhůtách řádně doručeno. Není ve shodě se zákonem ustanovení odst. 3, věty druhé prov. nař. k § 334, odst. 5 zákona o přímých daních ve znění zákona číslo 226/1936 Sb., pokud stanoví, že »k dodržení lhůty stačí, bylo-li rozhodnutí o odvolání vydáno, t. j. přednostou finančního úřadu II. stolice nebo jeho zástupcem podepsáno nebo odvolací stolicí projednáno a rozhodnuto poslední den lhůty a byla-li strana o rozhodnutí zpravena nejdéle do 60 dnů po jeho vydání«. Lhůta stanovená v uvedeném zákonném ustanovení, počíná také u odvolání, podaných před 1. lednem 1938 a tohoto dne ještě nevyřízených, dnem, který následuje po dni podání odvolání u příslušného úřadu. — (N. s. s. ze dne 28. listopadu 1939, č. 1751/38-2.)

b) Částky zaplacené za právní zastoupení (odpočitatelné položky při ukládání přímých daní).

V případech, o němž nejvyšší správní soud rozhodoval, byly částky, zaplacené

za právní zastupování vynaloženy, aby stěžovatel dostal náhradu za provedené práce na pronajatém statku a aby nemusil vraceti pachtýřem zažalované zásoby, neboť v případě odsouzení by se zmenšily zásoby stěžovatelovy. Šlo tudíž o náklad, vynaložený za účelem zachránění příjmového pramene a o zachování základního majetku a nešlo o vydání za účelem udržení příjmu z tohoto majetku, kterýmžto nákladem jsou a mohou být jen vydání, kterými má být dosaženo výnosu majetku. Ani pokud šlo o výdaje za zastupování ve věcech daňových, neuznal nejvyšší správní soud, že by šlo o výdaj učiněný na dosažení, zabezpečení a udržení důchodu podle § 15, č. 1 zákona o přímých daních, neboť účelem tohoto zastupování a tedy také vydání s ním spojeného bylo, aby důchod již dosažený nebyl daní zatěžován

nad zákonem přípustnou mírou, což je ovšem něco podstatně jiného, než zabezpečení, či udržení příjmu, jak je má na mysli citované ustanovení. Uznan proto nejvyšší správní soud, že tyto výdaje nejsou odpočítatelnými položkami. (N. s. ze dne 16. listopadu 1939, č. 925/38-2.) Proti tomuto názoru lze uvést, že daň výdělková a daň obratová jsou odčitatelné podle § 15, č. 1, písm. e) zákona o přímých daních a to jak plyne z ustanovení úvodní věty č. 1 § 15 cit. zákona, jako výdaj, učiněný k dosažení, zabezpečení a udržení důchodu. Advokátní výlohy, souvisící s těmito daněmi sdílí jako výdaj vedlejší osud hlavního výdaje (t. j. daně výdělkové a daně obratové). Je-li tento hlavní výdaj podle citovaného zákona odčitatelný jako výdaj k udržení důchodu, jsou odčitatelné i souvisící výdaje advokátní.

Z právní praxe.

Přeměna rozvodu v rozluku jen na návrh nevinné strany?

V rozhodnutí z 6. IX. 1939, R I 542/39, Vážný 17.364, odchyluje se nejvyšší soud od své dosavadní praxe a zdá se, že nyní bude zapotřebí obzvlášť opatrně postupovati při žádostech o rozluku dle § 17 manž. nov. Nejvyšší soud uvedl v důvodech citovaného rozhodnutí:

Podle doslovu § 17 rozl. zák. může sice žádati každý manžel v nesporné cestě za rozluku za podmínky v tomto zákonném místě uvedených, čímž však míněna jest jen jeho legitimace k takové žádosti. Záleží však vždy na okolnostech případu, zda věcně lze žádosti vyhověti. V daném případě bylo manželství rozvedeno především pro hluboký rozvrat manželský, na němž byl žadatel převážně vinen. Zde by tedy nebylo bývalo lze po rozumu poslední věty § 13 h) rozl. zák. vysloviti rozluku manželství k jeho žalobě. Podle názoru dovolacího soudu nelze ji však povolit ani podle § 17 téhož zák. v nesporném řízení k jeho žádosti. Příčilo by se skutečně jasněmu a nepochybnému smyslu zákona rozlukového vyplývajícímu z doslovu zmíněného § 14 cit. zák. (čl. V, č. 1 zák. ze dne 11. prosince 1934, čís. 251 Sb. z. a n.), kdyby hlubokým rozvratem výhradně nebo převážně vinný manžel mohl cestou žádosti za rozluku docílit toho, co by mu musilo být cestou řádné žaloby odepřeno

(srov. Sb. n. s. č. 5687, 15.310). Tu nejde po názoru dovolacího soudu jenom o právní posouzení, nýbrž přímo o nezákonnost. Za těchto okolností nepadá na váhu ani to, že vedle rozvratu bylo uznáno za další důvod rozvodu jednání žadatelovo ve smyslu § 13 e) rozl. zák. Nehledíc k tomu, že z okolností zjištěných v rozvodovém sporu nevychází, že by tímto rozvodovým, pokud se týče rozlukovým důvodem byla nějak vinna nebo aspoň spoluvinná také odpůrkyně, nebylo by důsledné a bylo by rovněž v rozporu se zákonem, kdyby byla uznána za nepřípustnou podle zákona tam, kde by důvodem byl jenom hluboký rozvrat způsobený žadatelem, kdyby však měla být připuštěna v takovém případě, kde k hlubokému rozvratu způsobenému převážně žadatelem druží se ještě některý další důvod rozlukový žadateli za vinu připočtený, kde tedy jeho vina je ještě větší.

Prohlášení účastníků ve smyslu § 7 druhého prováděcího výnosu k nařízení o židovském majetku.

Nařízení říšského protektora ze dne 21. června 1939 o židovském majetku neobsahuje výslovného ustanovení o tom, jakým způsobem nutno prokazovati, že účastníci určitého